

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเรื่องปัจจัยด้านส่วนประสมทางบริการที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา ประชากรและขนาดตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตประชากร

การศึกษานี้จะศึกษาปัจจัยด้านส่วนประสมทางบริการที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มประชากรในการศึกษาคือกลุ่มผู้บริโภคที่มีบัตรทองอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 173,496 คน โดยแบ่งเขตที่พักอาศัยออกเป็น 4 แขวง คือ แขวงกาวิละ แขวงเม็งราย แขวงศรีวิชัย และแขวงนครพิงค์

เนื่องจากจำนวนผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีจำนวนมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการสุ่มตัวอย่างมาบางส่วนเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยทำการเลือกตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 196 ตัวอย่าง¹ และมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของข้อมูลรวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 200 ตัวอย่าง โดยแบ่งผู้บริโภคออกเป็น

ผู้บริโภคที่เคยใช้บริการ 100 ตัวอย่าง และผู้บริโภคที่ไม่เคยใช้บริการ 100 ตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามสะดวก (Convenience Sampling) ดังนี้

- ผู้บริโภคที่เคยใช้บริการ 100 ตัวอย่าง จะเลือกจากกลุ่มประชากรที่มีบัตรทองของโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าและมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้ง 4 แขวงจากฐานข้อมูลผู้ป่วยของโรงพยาบาลในโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยเลือกแขวงละ 25 ตัวอย่างดังนี้

1. แขวงนครพิงค์	จำนวน	25	ตัวอย่าง
2. แขวงกาวิละ	จำนวน	25	ตัวอย่าง

¹ ประชุม สุวัตติ์, "การสุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย", วารสารพัฒนการบริหารศาสตร์, 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2541).

3. แขวงเมืองราช	จำนวน	25	ตัวอย่าง
4. แขวงศรีวิชัย	จำนวน	25	ตัวอย่าง
รวม	จำนวน	100	ตัวอย่าง

- ผู้บริโภคที่ไม่เคยใช้บริการ 100 ตัวอย่าง จะเลือกจากกลุ่มประชากรที่มีบัตรทองของโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าและมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้ง 4 แขวง จากฐานข้อมูลของสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ โดยเลือกแขวงละ 25 ตัวอย่างดังนี้

1. แขวงนครพิงค์	จำนวน	25	ตัวอย่าง
2. แขวงกาวิละ	จำนวน	25	ตัวอย่าง
3. แขวงเมืองราช	จำนวน	25	ตัวอย่าง
4. แขวงศรีวิชัย	จำนวน	25	ตัวอย่าง
รวม	จำนวน	100	ตัวอย่าง

ขอบเขตเนื้อหา

ทำการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลที่เข้าร่วม โครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ใน 3 องค์ประกอบคือ

1. ปัจจัยที่มีผลก่อนรับบริการของโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ประกอบด้วย ภาพพจน์ กิตติศัพท์ ชื่อเสียง ความเชื่อถือไว้วางใจ ค่าบริการ ค่าใช้จ่ายเพื่อขอรับบริการ ความแปลกใหม่ของบริการ
2. ปัจจัยที่มีผลขณะรับบริการของโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ประกอบด้วย ความสะดวกสบายขณะใช้บริการ ความถูกต้องแม่นยำในรายละเอียดขั้นตอนการบริการ กิริยามารยาทที่ดีงามของผู้ให้บริการ ความซบซึ้งน่ายกใจในขั้นตอนรับบริการ ความประณีตบรรจงและพิถีพิถันขณะบริการ ความเกินเล่อของผู้ให้บริการฝีมือ ภูมิปัญญา และความสามารถของบริกรหรือองค์กรผู้ให้บริการ
3. ปัจจัยที่มีผลหลังการรับบริการของโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย ความสอดคล้องกับความคาดหวังของลูกค้าก่อนมารับบริการ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของบริการ ความมีมาตรฐานด้านคุณภาพของบริการ การปฏิบัติต่อคำร้องเรียนจากลูกค้า ความคุ้มค่าเงินหรือไม่ของบริการหลังจากลูกค้าได้รับบริการครบถ้วนแล้ว

วิธีการศึกษา

แหล่งข้อมูลและการรวบรวมข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการใช้แบบสอบถามผู้บริโภคนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 200 ราย ซึ่งเป็นผู้บริโภคที่มีบัตรทองของโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าและผู้บริโภคที่ไม่เคยใช้บริการโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ ค่ารักษาพยาบาล ผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล รูปแบบการรักษาพยาบาล สถานพยาบาลที่เคยรับการรักษาพยาบาล สถานพยาบาลที่เลือกใช้สิทธิในโครงการ 30 บาท (ปี 2547)
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าก่อนการรับบริการ โดยสอบถามจากผู้เคยใช้บริการบัตรทอง และไม่เคยใช้บริการบัตรทอง สำหรับผู้ที่เคยใช้และไม่เคยใช้บริการบัตรทอง สอบถามถึงระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือกด้วยเกณฑ์การประเมินปัจจัยทั้ง 7 ด้าน โดยมีเกณฑ์การแบ่งระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และ สำคัญน้อยที่สุด
- ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเฉพาะผู้เคยใช้บริการบัตรทอง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ขณะรับบริการ โดยมีเกณฑ์การแบ่งระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือก เป็น 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และ สำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเฉพาะผู้เคยใช้บริการบัตรทอง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า หลังรับบริการแล้ว โดยมีเกณฑ์การแบ่งระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือก เป็น 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และ สำคัญน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 2 3 และ 4 ได้มีการให้คะแนนความสำคัญในแต่ละระดับดังนี้

สำคัญมากที่สุด	5	คะแนน
สำคัญมาก	4	คะแนน
สำคัญปานกลาง	3	คะแนน
สำคัญน้อย	2	คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	1	คะแนน

ผลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยและอธิบายความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความสำคัญมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความสำคัญมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความสำคัญปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามที่ถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริโภคในการใช้บริการ โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพถ้วน หน้า

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้บริโภคจะได้รับบริการทางการแพทย์ด้าน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ต่อการรับบริการตามโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยใช้เกณฑ์ระดับความต้องการจะได้รับบริการออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย ต้องการน้อยที่สุด

มีการให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ต้องการมากที่สุด	5	คะแนน
ต้องการมาก	4	คะแนน
ต้องการปานกลาง	3	คะแนน
ต้องการน้อย	2	คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	1	คะแนน

ผลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยและอธิบายความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง ระดับความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง ระดับความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา

ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจะนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ระยะเวลาการศึกษา

ระหว่าง เดือนกันยายน 2544- เดือนมีนาคม 2545